

LUNDS
UNIVERSITET

Kan PRAO minska upplevda hinder för könsotypiska yrkesval?

UNA TELLHED, DOCENT I PSYKOLOGI,
LUNDS UNIVERSITET

Könssegregerad arbetsmarknad

Vertikal:
Män
oftare
på
högre
positioner
inom
yrken

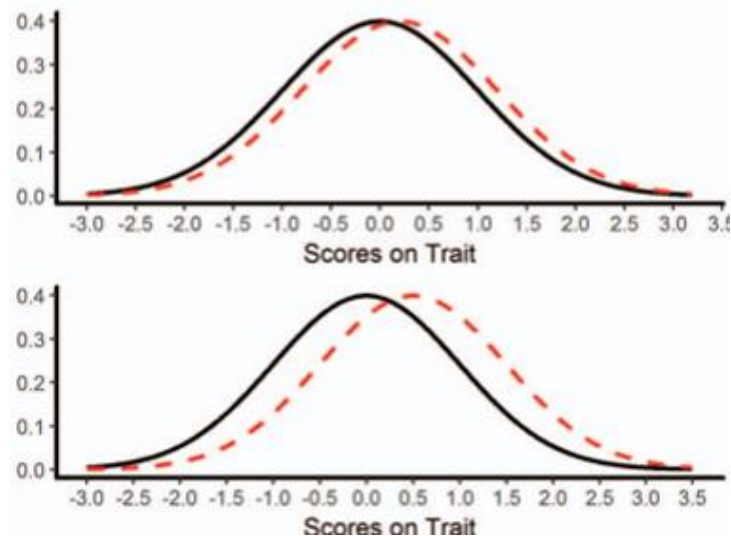
Horisontell: Kvinnor och män i olika yrkesområden

Psykologisk könslighet

Sammanställningar av forskning visar *könslighet* på de flesta psykologiska variabler (Hyde et al., 2019).

Könssegregeringen på arbetsmarknaden kan alltså inte förklaras av könsskillnader i lämplighet för yrken

Svenska skolbarn tänker könsstereotyp

I nya, ännu opublicerade, data ser vi att svenska skolbarn i ÅK6 och ÅK8 tänker könsstereotyper om mäns och kvinnors förmågor.

Stereotypnot

När en grupp betraktas som sämre på något så kan det ge upphov till *stereotypnot*.

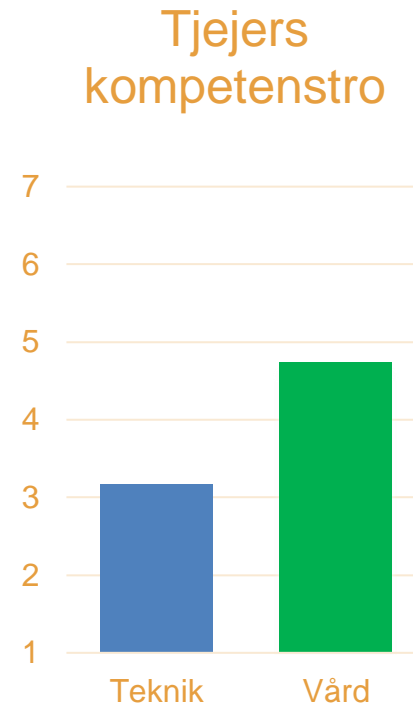
Hotet kan bland annat försvåra individens bedömning av hur duktig hen är på området (Tellhed & Adolfsson, 2018).

Tjejer– stereotyp kompetenstro

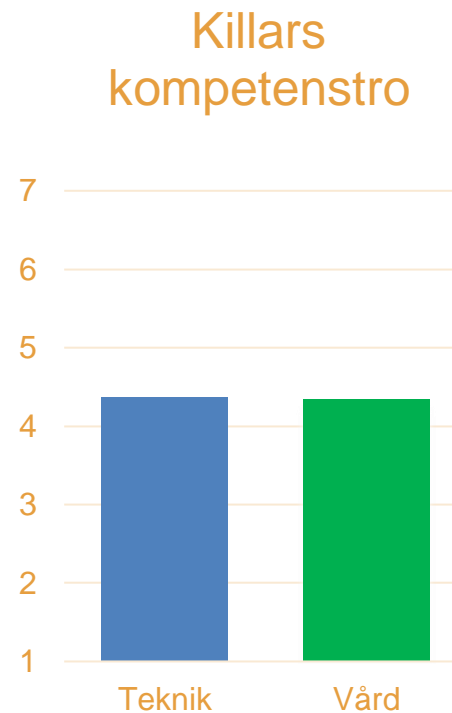
Unga kvinnor skattar generellt sin kompetens lägre för stereotyp maskulina områden (t ex teknik, ingenjör).

Detta förklarar deras lägre intresse för tekniska utbildningar och mindre benägenhet att välja dem (Tellhed et al., 2017; 2018)

Killar – stabilt självförtroende

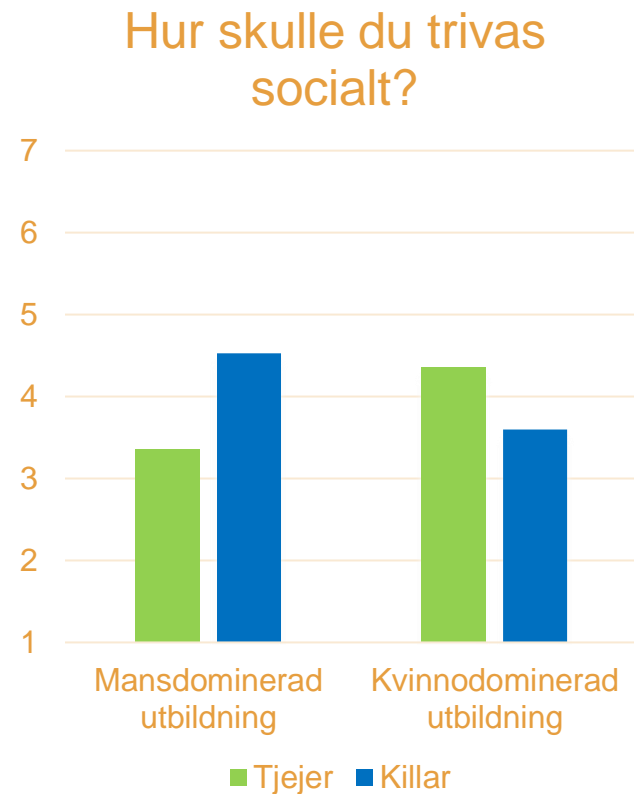
Till skillnad från de unga kvinnorna så skattar de unga männen sin kompetens stabilt över alla områden (Tellhed et al., 2017; 2018).

Könsskillnader i förväntad trivsel

Ungdomar tror generellt att de skulle trivas bättre socialt på en utbildning som domineras av deras kön.

Det bidrar också till att förklara könsskillnader i intresse för utbildningar (Tellhed et al., 2017).

Kan PRAO hjälpa?

Kan PRAO ge ungdomar möjligheten att utmana sina föreställningar om yrken och kön?

Att prova på ett yrke som inte är typiskt för ens kön kan kanske ge en känsla av:

- Att ha det som krävs för att klara yrket
- Att kunna trivas socialt och passa in

Huvudreferenser

Tellhed, U., & Adolfsson, C. (2018). Competence and confusion: How stereotype threat can make you a bad judge of your competence. *European Journal of Social Psychology*, 48(2), 189-197.

Tellhed, U., Bäckström, M., & Björklund, F. (2017). Will I fit in and do well? The importance of social belongingness and self-efficacy for explaining gender differences in interest in STEM- and HEED-majors. *Sex Roles*, 77, 86–96.

Tellhed, U., Bäckström, M., & Björklund, F. (2018). The role of ability beliefs and agentic vs. communal career goals in adolescents' first educational choice. What explains the degree of gender-balance? *Journal of Vocational Behavior*, 104, 1-13.

LUNDS
UNIVERSITET